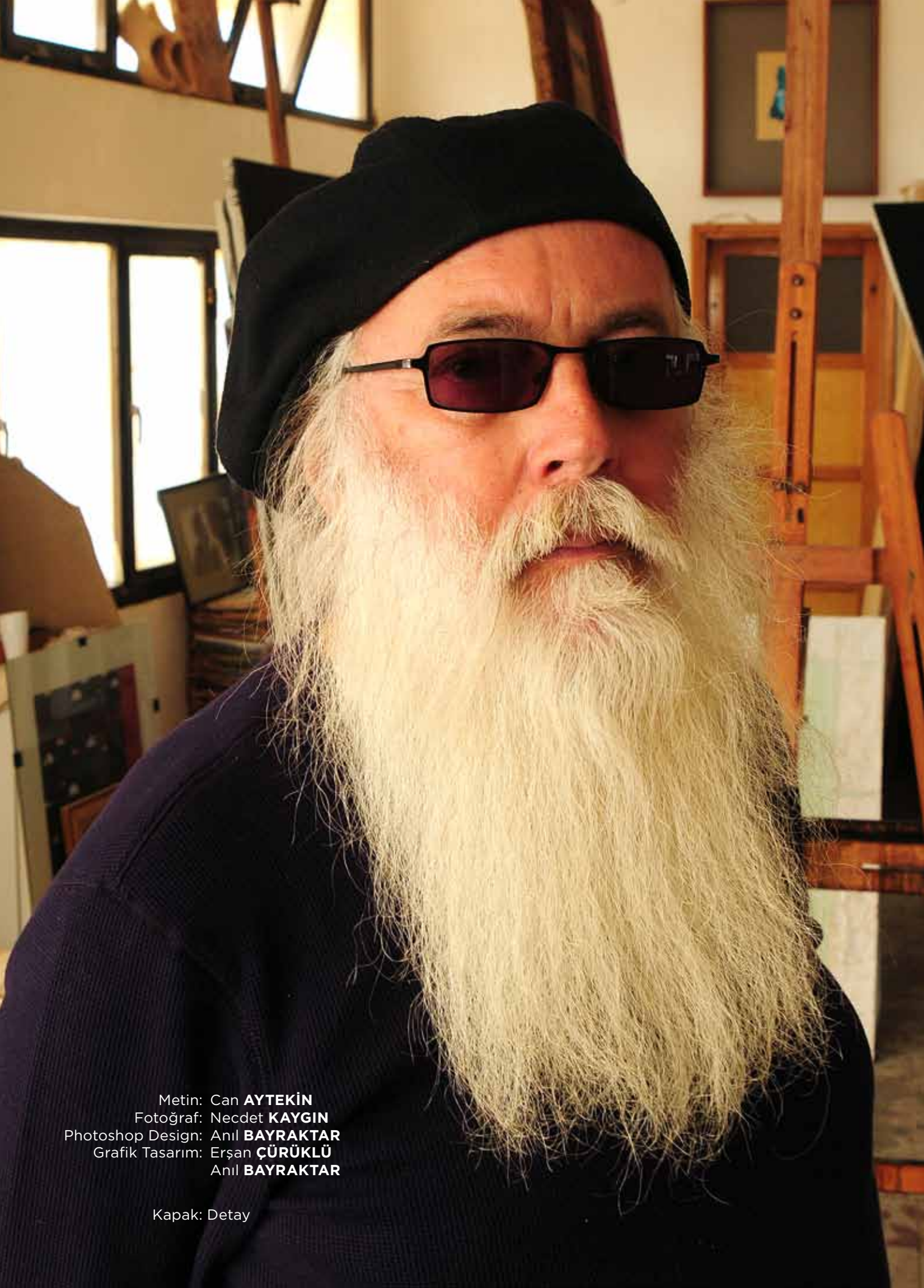

32

Metin: Can **AYTEKİN**
Fotoğraf: Necdet **KAYGIN**
Photoshop Design: Anıl **BAYRAKTAR**
Grafik Tasarım: Erşan **ÇÜRÜKLÜ**
Anıl **BAYRAKTAR**

Kapak: Detay

y o r o z l u

v

e

B

o

r

y

o

l

u

1993

2011

2012

Şenol Yoroğlu'nun 2010 yılında Galerî Oda'da açtığı, 'Küçük Galeride Büyük Resimler' adlı sergisinde gözüme çarpan ilk şey, resimlerin koyu atmosferleri içinde beliren harfler olmuştur.

Resimlere isimlerini de veren latin harfleridir bunlar; D, A, V (resmin diğer adı Hormon Sersemi). Yalnız, okumadan söz edilemez burada, harfler tek başlarınadırlar tuvalerde ve hemen resimsel imgeler oluşturmaya başlarlar. o, sıfır (o) ve alaturka 'Helal form' biçim olarak benzerdiler, çağrışımlar yaratırlar ve birinden hemen diğerine geçeriz. Bu resimlerde figür etkisinden ya da harflerin anıtsal portrelerinden söz etmek daha mümkündür. **Yoroğlu**'nun toplumsal eleştirisinin biçimleri olarak harfleri seçmesi ona çok farklı mecalarda çağrışımlar üretebilmesine olanak sağlar. Örneğin Doğu'nun Batı'ya bakışı, yeni Osmanlılık ya da Kürt meselesi harfler üzerinden resme konu edilir. Örnek olarak, 2004 - 2007 yılları arasında gerçekleştirdiği 'vav' resimlerini, 2005 yılındaki 'Beyaz Yazı' serisini ve 2010 yılında Mardin'de yaptığı 'Musa'nın Bulunuşu' resmini burada anmalıyız. Bir ressam gözüyle harf ve yazı meselesine bakışı, bu çalışmaların odak noktasını oluşturur ve bir bütün olarak incelediği takdirde birbirlerini zenginleştiren biçimsel ve anlamsal göndermeler üretir. Genelde görülen arap harflerinin resme nakledilerek kutsanması yerine güncel latin harflerinin kullanılmasıyla oluşan demistifikasyon, her resme yazıyla ilişkisinde özel bir bağlam kazandırmaya müsaade eder. **Yoroğlu**'nun harflere olan yakınlığını, öğrencilik

döneminde çalıştığı gazetede mizanpaj (mise en page) yapmasına bağlayabilir miyiz? Bilemiyorum. Ama daha kesin olarak, 1994 tarihli (Baskı tarihi 1996) Turgay Kantürk ile birlikte ürettikleri 'Ay için küçük şeyler' adlı kitap bize bazı ipuçları sunabilir. Bu ortak çalışma, Kantürk'ün şiirlerine **Yoroğlu**'nun çizdiği desenlerden oluşur.

Aslında fiziksel olarak yazı, resimden kolayca ayrılmaz. 'Zira yazı, görsel olmayan uzay ve duyuların görsel bir çerçeve içine alınmasıdır.' Yazı da, aynen resim ya da mimari gibi 'görsel olarak kapalı uzay' yaratma meselesi olarak nitelenebilir.

Yazı ve resmin biraradalığı (ya da karşıtlığı) sorunsalında tarihsel olarak bir doğu-batı aksından bahsetmek kaçınılmazdır. Roland Barthes'dan alırsak: 'Yazı, (Barthes, burada Doğu'yu kastediyor) başlangıcından itibaren resimle bağlantılıydı.' Örneğin Çin'de yazıcı ve ressam çoğu zaman aynı kişidir. Aynı fırçayla hem yazmakta hem de resmetmektedir. 'Yazıcının hareketiyle sanatçının (ressamın) hareketi arasında bir fark yoktur.' Batı'da ise durum daha farklıdır. Fonetik alfabe, tek tanrılı dinler ve matbaa'nın oluşturduğu zihinde yazı ve resim alanları birbirinden artık ayrılmıştır. w.j.t. Mitchell, 'İkonoloji / İmaj, Metin, İdeoloji' adlı kitabında bu ayrılmayı daha da ileri giderek bir çatışma olarak tarif eder. Mitchell şöyle yazar: 'Kültürün tarihi, kısmen, her biri kendi adına yalnızca kendisinin nüfuz etmesine müsait bir 'doğa' üzerinde mülkiyet hakkı iddiasında bulunan resme has ve lingüistik işaretler arasında süregelen

ve zor yolu

ÖZDERE / 2012

bir egemenlik mücadelesinin tarihidir.' Mitchell'e göre, kelimeler ve imajlar arasındaki ilişki bir karşıt ilişkisidir ve aralarında bir 'toprak kavgası' vardır. Buradaki topraktan kasıt hiç kuşkusuz referans, temsil, gösterilen, nesne ve anlam alanlarıdır.

Ayrıca Mitchell, bu karşıtların birbirlerinin yakasını hiç bırakmadıklarını ve ötekisine dönüştükleri bir anın geldiğini de söyler. 'Bu mücadelenin en ilgi çekici ve en karmaşık versiyonları arasındaki kavga, içinde dilin veya tasvirin kendi kalbine bakarak orada gizli muadilini keşfettiği tersine dönme (subversive) ilişkisi denilebilecek mücadeledir.' Sözelimi; kelimelerin altındaki nihai referansın bir imaj olabileceği ya da resmin kendi içinde aslında işaret sistemi olduğu fikri.

Şenol Yorozlu'nun harfleri resimlerine dahil etmesi, Mitchell'in bahsettiği bu tersine dönme durumunu somutlar. Batı resminde özellikle Kavramsal sanat ve Pop sanat sonrasında Ruscha, Louis, Bochner, CY Twombly gibi ressamın harfleri ve kelimeleri

resimlerine dahil etmişlerdi. Batı pentür geleneğini bilen ve takip eden **Yorozlu**, o mirası sahiplendiği gibi bu coğrafyaya ait hat sanatından da etkilenir. Burada hat sanatının özellikle mimariye uygulanmış hali üzerinde durmak gerekir. Ahmet Soysal'a göre, '16. Yüzyılda Karahisari ekolü ile başlayan ama özellikle Mustafa Rakım'la zirveye çıkan, 'hat'ta yaratı kitabına sığmamaya başlamış, daha doğrusu kitabın çerçevesinin dışına çıkma zorunluluğu duymuştur. Kitap görselliğini 'aşıp', dış dünya görselliğinin içinde konumlanmak istemiştir.' Soysal, bu çalışmaların resimsel tarafını net olarak ortaya koyar. 'Böylece okumanın yanısıra, hatta ötesinde ve dışında, görme ya da bakma özel bir önem kazanmıştır.' **Yorozlu**'nun tipografinin veya 'hüsnühat'ın alanına girmeden, Soysal'ın da işaret ettiği resimsel alanda kaldığını söyleyebiliriz.

Can AYTEKİN / 2012 EYLÜL / İSTANBUL

De-mistifikasyon: Kutsaldan arındırma, gizemden arındırma, dünyasallaştırma

Mizanpaj: Gazete, dergi gibi yayınlarda sayfa düzeni

¹Marshall McLuhan, Gutenberg Galaksisi, YKY, s.65

Subversive: Yıkıcı, tahrip edici

Lingüistik: Dilbilim, dili bir sistem olarak gören ve niteliğini, yapısını, birimlerini ve dönüşümlerini inceleyen bilim dalı

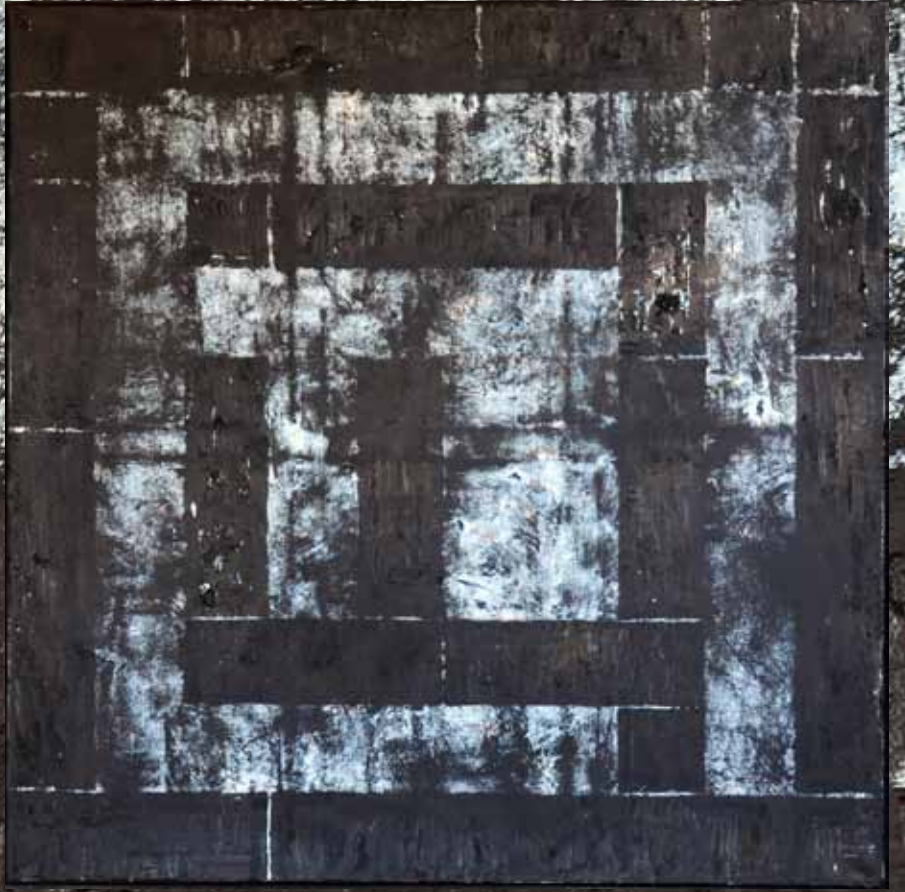
²Roland Barthes, Yazı Üzerine Çeşitlemeler- Metnin Hazzı, YKY, S.69

³W.J.T. Mitchell, 'İkonoloji / İmaj, Metin, İdeoloji', Paradigma yay., s.55

⁴W.J.T. Mitchell, 'İkonoloji / İmaj, Metin, İdeoloji', Paradigma yay., s.55

⁵Ahmet Soysal, hüsnühat, Norgunk yay., s.17

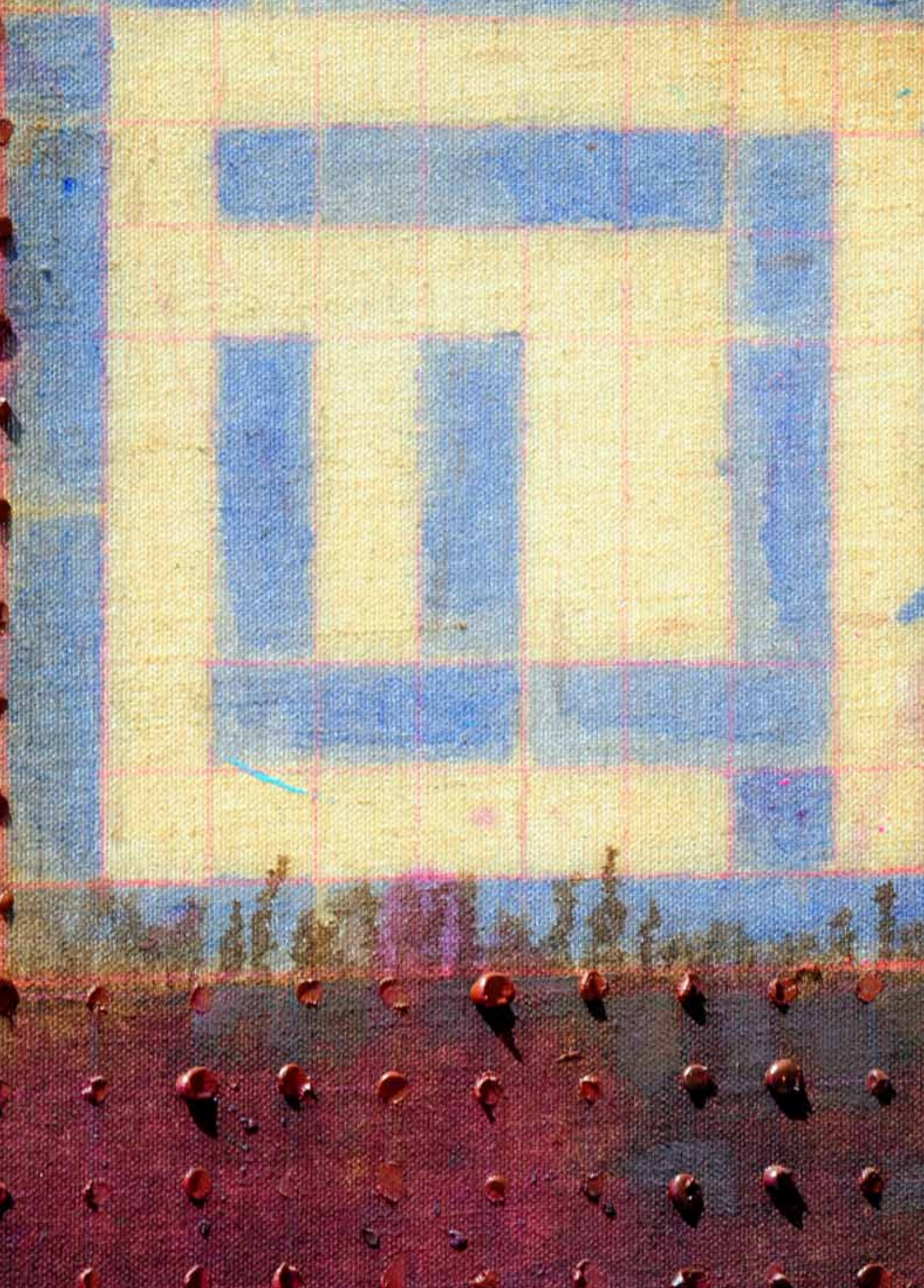
⁶Ahmet Soysal, hüsnühat, Norgunk yay., s.17

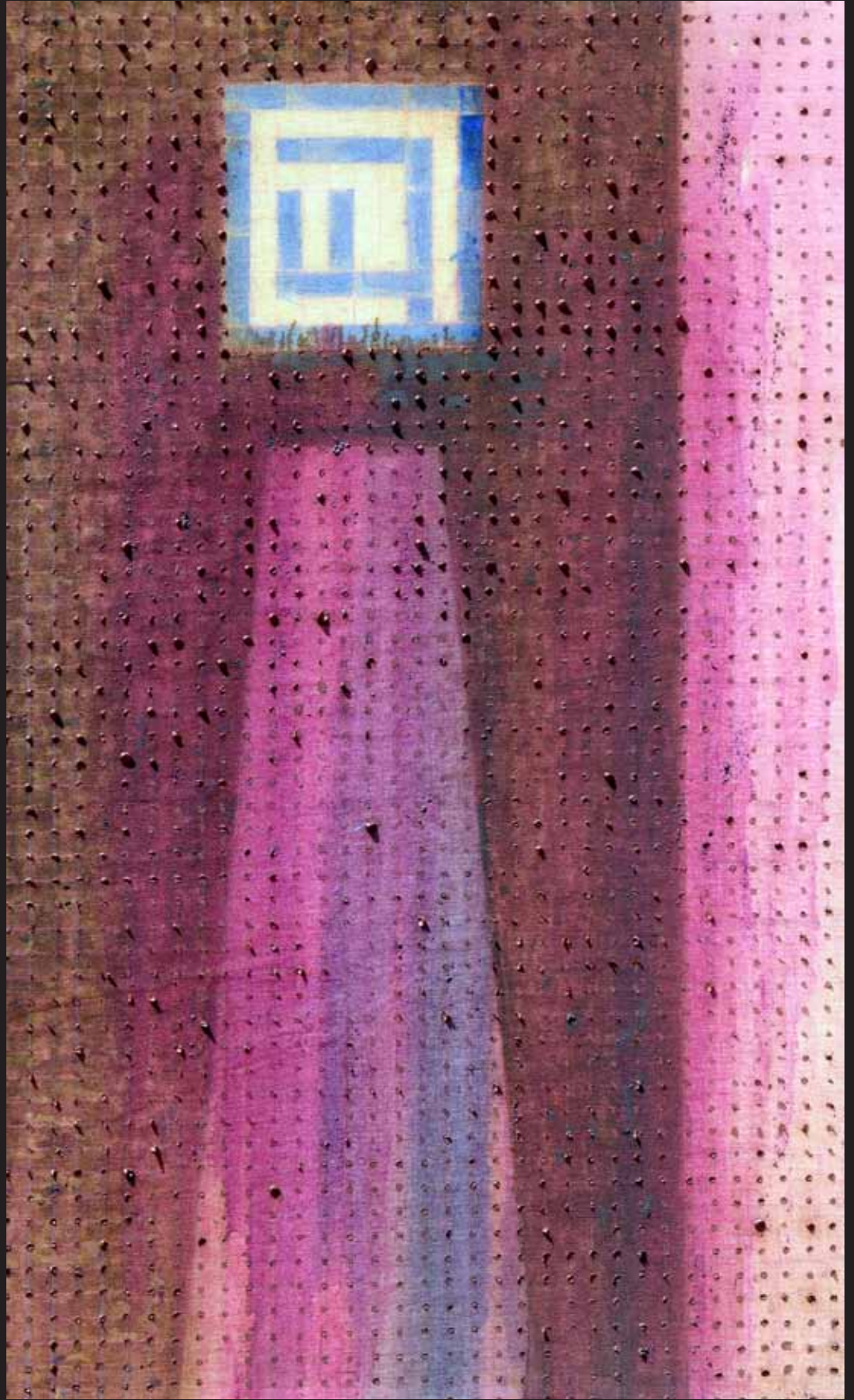

The artwork is a dark, monochromatic piece with a highly textured surface. It features a central vertical strip that is lighter in color and more detailed, possibly representing a figure or a specific architectural element. The overall effect is one of depth and shadow, with the dark tones dominating the composition. The texture appears to be a mix of fine and coarse elements, creating a rich, tactile quality.

**To God, XVth Century Persia, Düzüdüm,
2012**

Duk, Y.Boya
185X185CM.
Özdere

Doğu, Batı I - 2160 Nokta

2011 - 2012
Duk, Y.Boya
250X150CM.
Özdere

Detay

2002/2012, Yamuk

2010 - 2012
Duk, Y.Boya
220X193X110CM
Özdere

Detay

Detay

To God, XVth Century Persia, Haaya

1993 - 2012

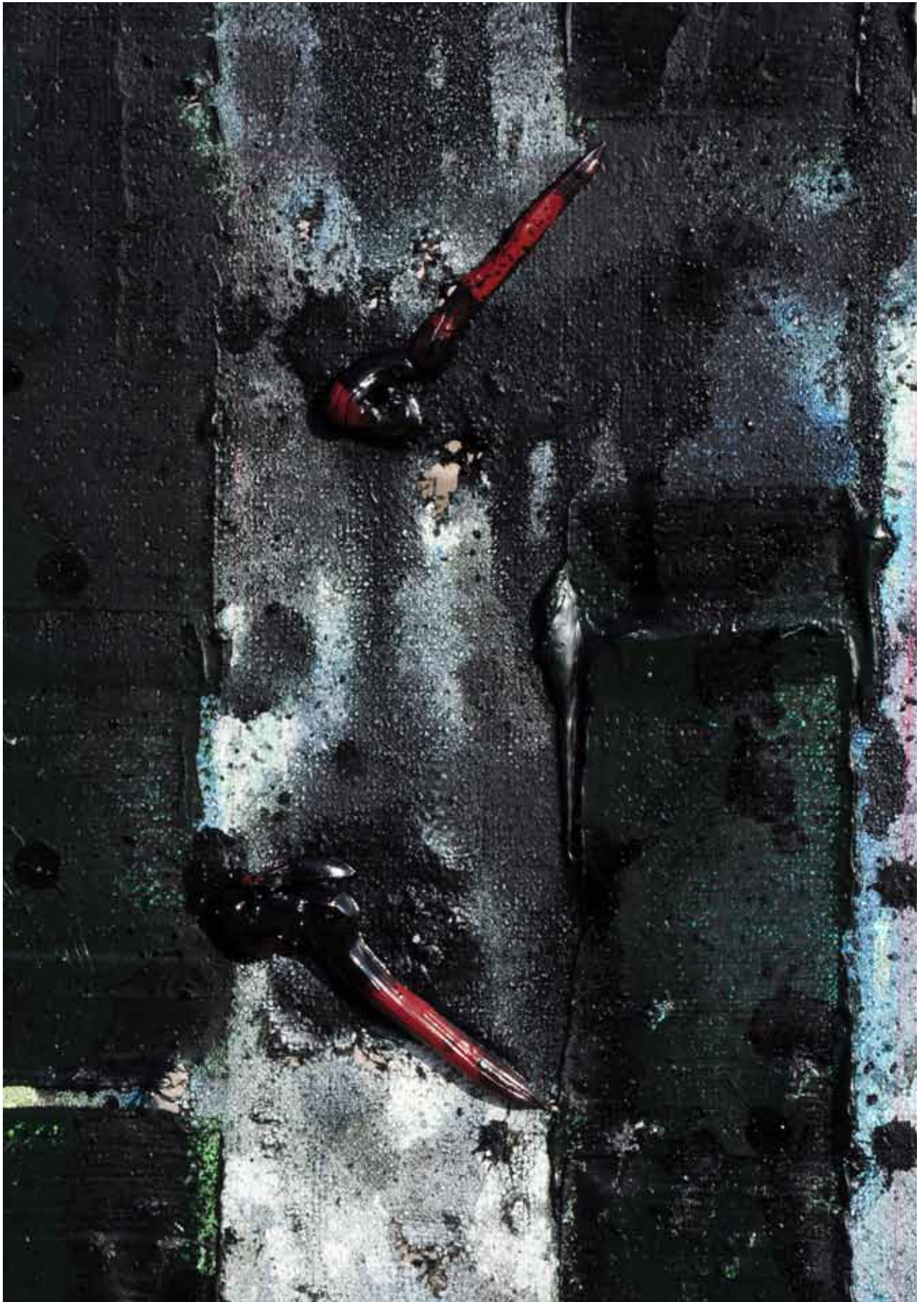
Canfes, Y.Boya, Kuru böcekler - Arılar

İkili, 88X55CM - 55X50CM

Diptych

Özdere

Detay

**To God, XVth Century Persia, Grrevi,
2012**

Taşlaşmış ve Yırtık Duk, Y.Boya
85X135CM.
Özdere

To God, XVth Century Persia, Takma Dişler

2012
Canfes, Y.Boya
60X60Cm
Özdere

[Detay >](#)

To God, XVth Century Persia, Bu İkinci Bir Yüze'dir, 2012

Canfes, Y.Boya, Kaputbezi, Zımbateli
100X100CM
Özdere

Arka yüz

Arka yüz

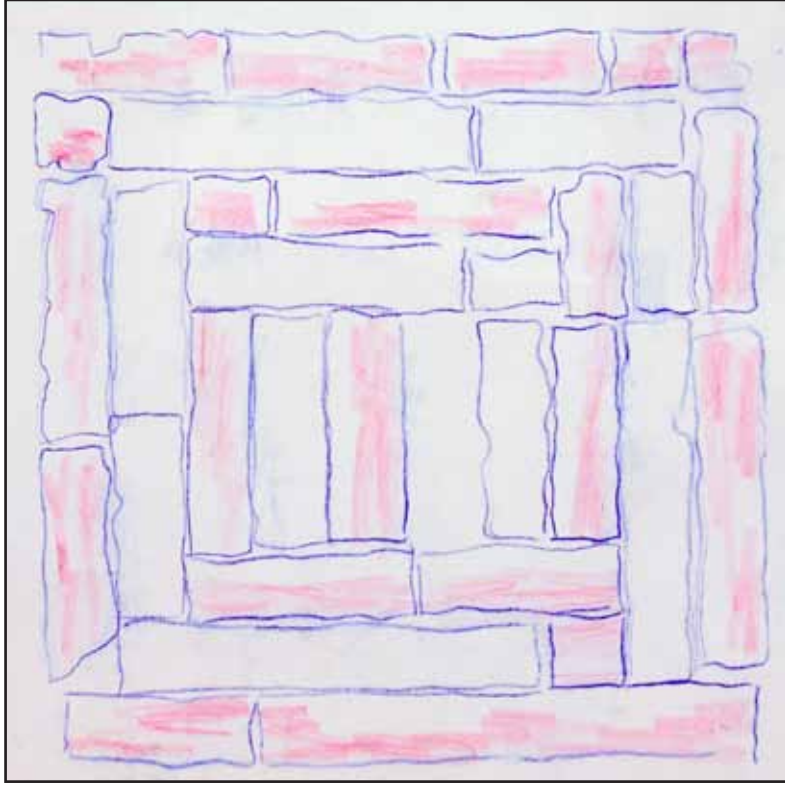

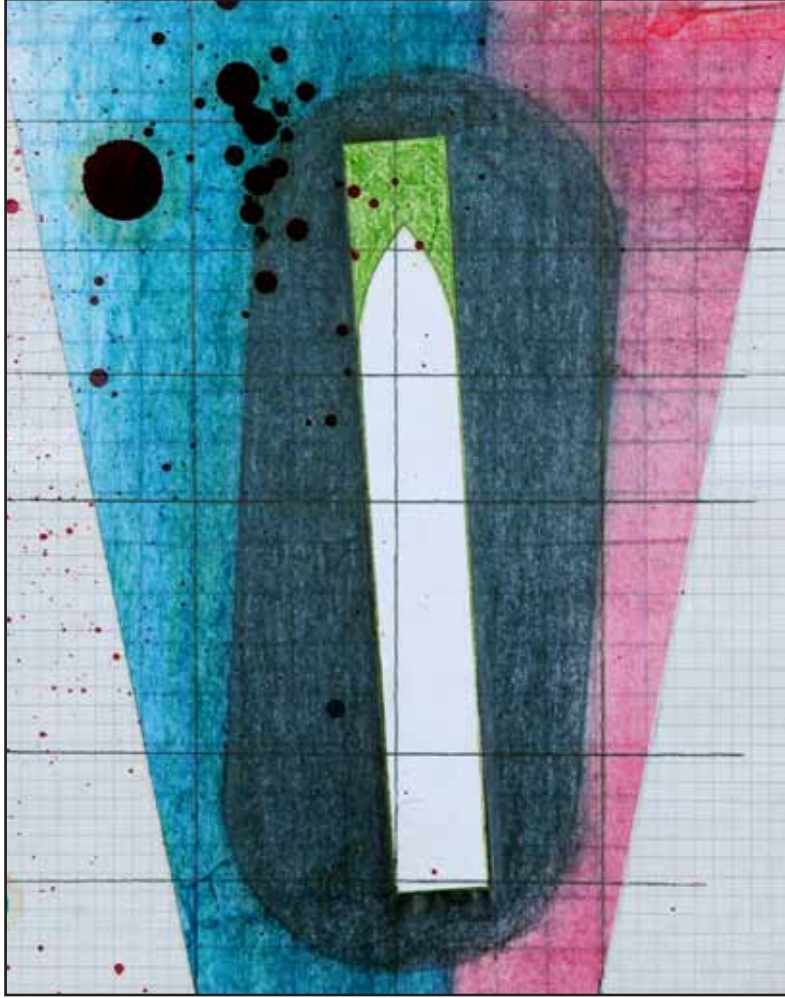

To God, XVth Century Persia, Tam Tersine Soyut

2012
Canfes, Y. Boya
70X70CM
Özdere

To God, Tarık / Yol,
2011 - 2012
Kağıt, Mavi Karbon Kağıdı Baskı, Renkli
Kuru Kalem
23X23CM
Özdere

2010 - 2012
2010 - 2012
Kareli Kağıt, Renkli Kuru Kalem, Kolaj
27X21,5X10CM. Yamuk
Özdere

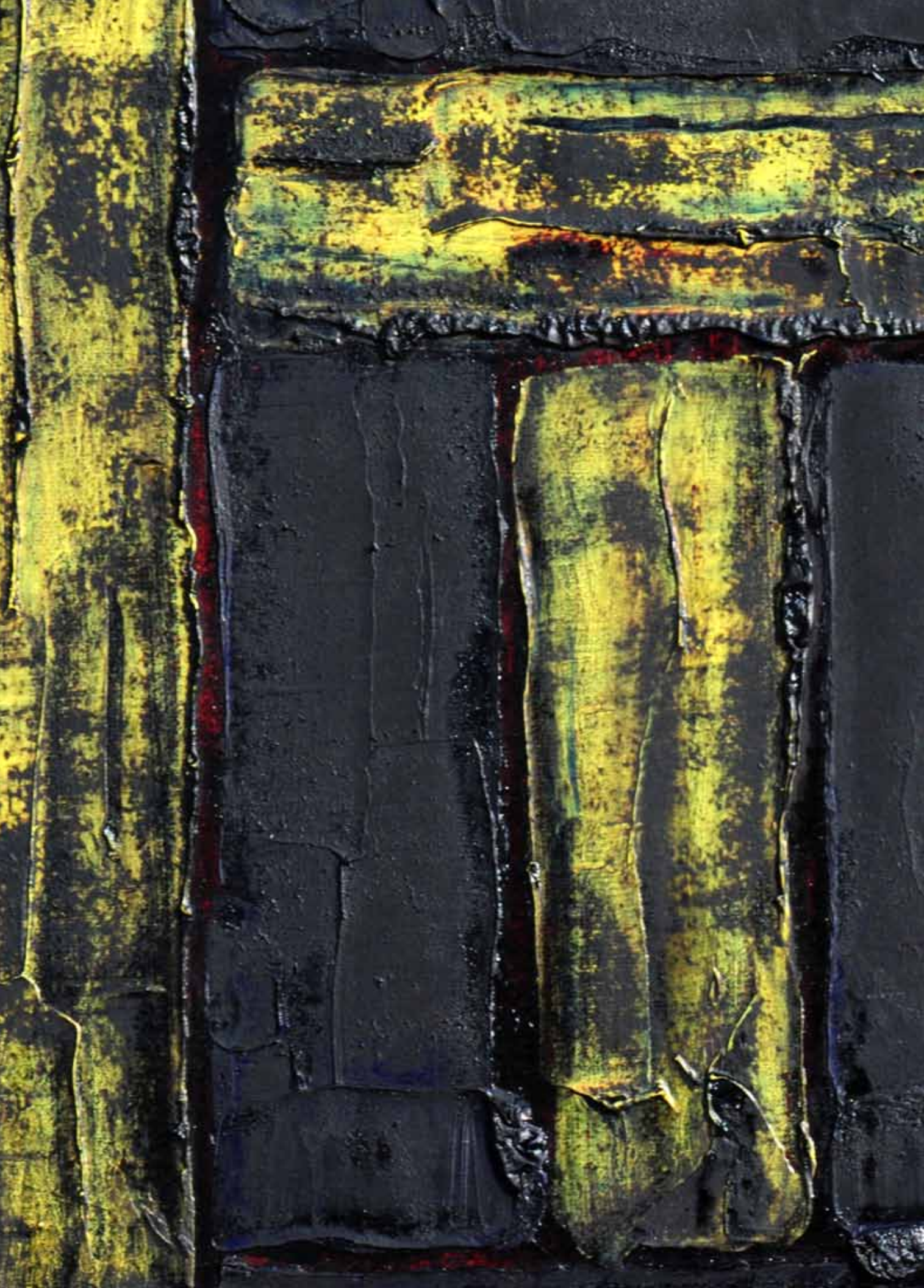

To God, XVth Century Persia

2011 - 2012
Kağıt, Karışık Teknik
22,5X22,5CM.
Özdere

Detay

<Detay

To God, XVth Century Persia, Evde Kalmış Bir Kızdım,

2012
Canfes, Y.Boya
65X65CM.
Özdere

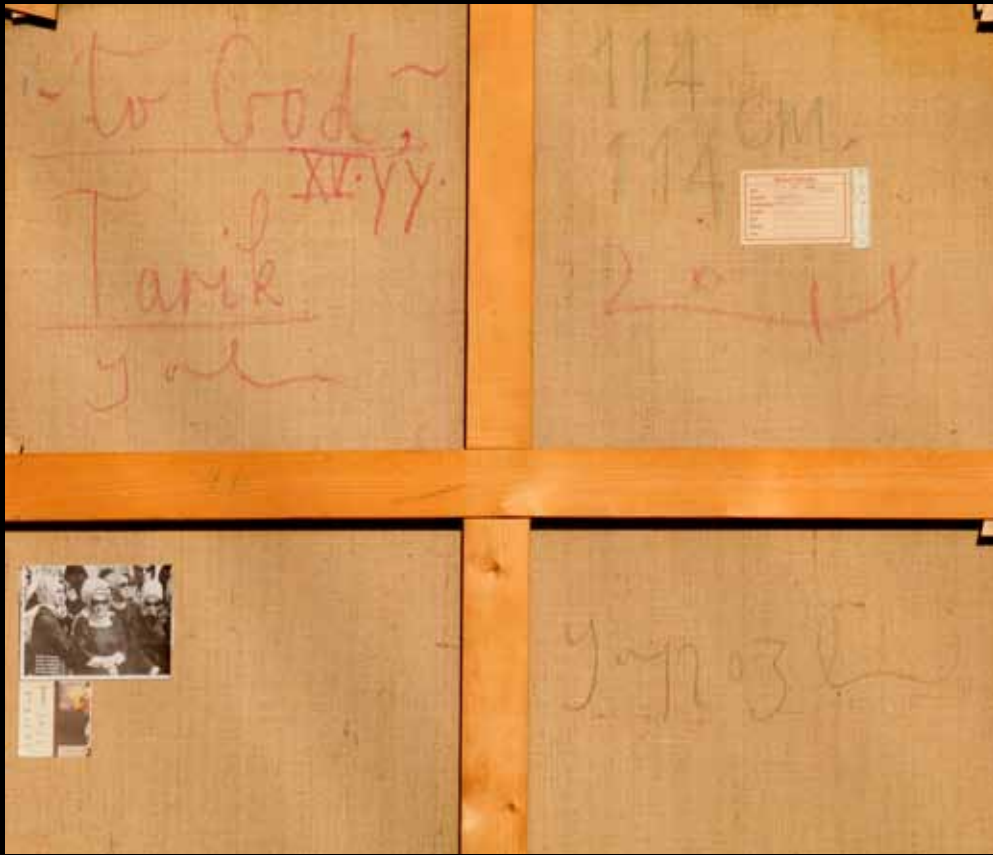
To God, XVth Century Persia, Tarık / Yol

2011
Duk, Y.Boya
114X114CM
Özder

Detay>

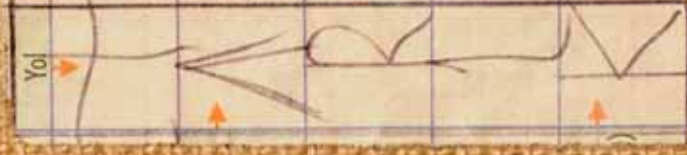

Arka Yüz

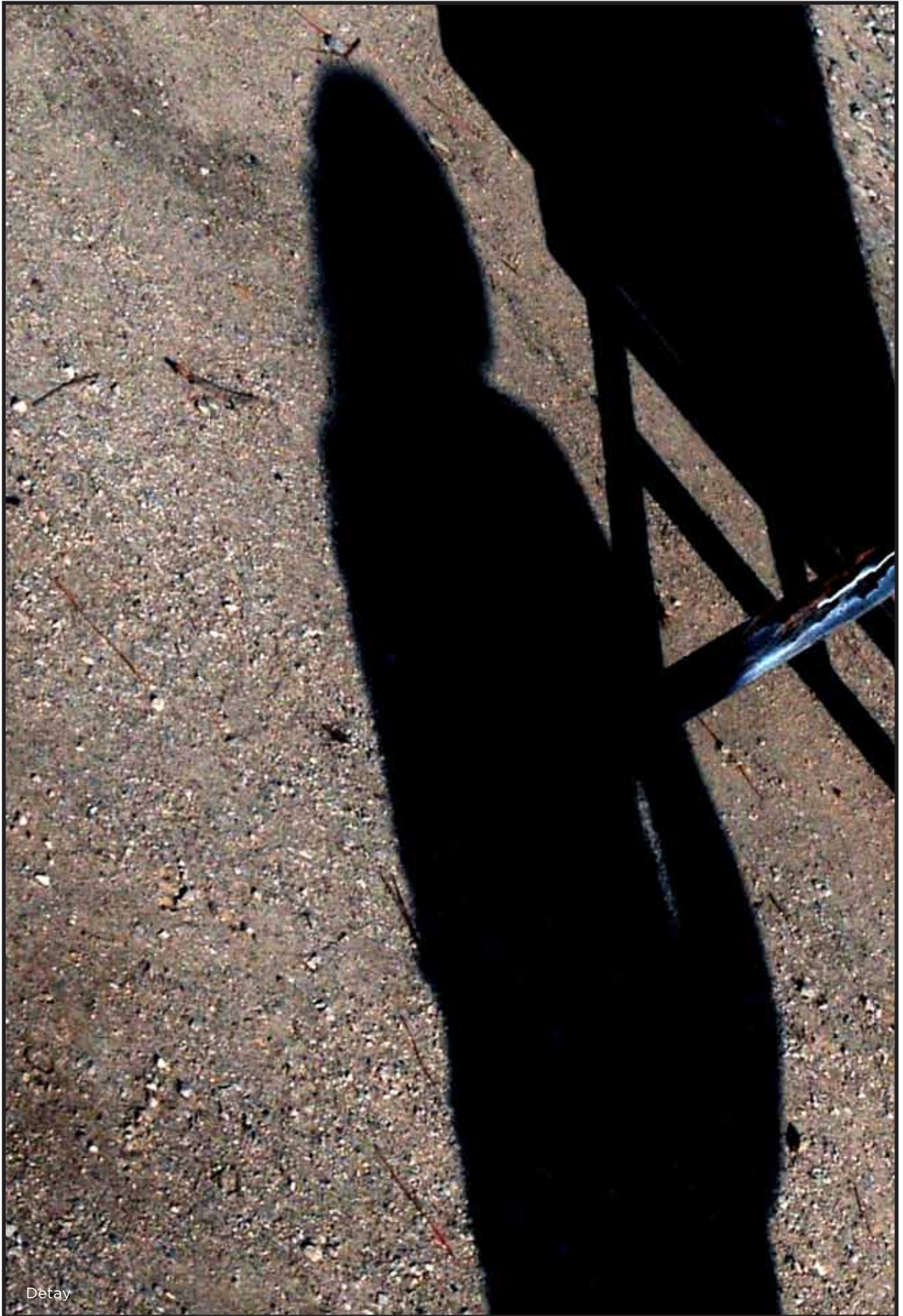

Arka Yüz

Şenol Yorozlu

adı : " to God", XVth Century
boyut : II4XIII4CM.
malzeme: Duk, Y.Boya
tarih : 2 0 1 1
yer : Ö z d e r e
fiyat : •
no : •

Detay

YOROZLU Arşivi

1950 TRABZON'da doğdu; İSVEÇ - Vasteras,
İSTANBUL – Kadıköy,
İZMİR – Özdere'de
yaşıyor ve çalışıyor.

Solo Exhibitions:

1999 "GADADA", Galeri APEL, İstanbul
2000 "KAFTAN KİM?", Antik Sanat Galerisi, İstanbul
2001 "KOD ADI YEŞİL", PG ART Gallery, İstanbul
2003 "Hoşçakal İSTANBUL", Antik Sanat Galerisi, İstanbul
2006 "OSMANLI 2005", Tefik İHTİYAR Sanat Galerisi, İstanbul
2006 "YOROZLU MMVI", Tefik İHTİYAR Sanat Galerisi, İstanbul
2007 "İnsan Gözlü Çifte VAV", Contemporary Art Fair, İstanbul
2008 "The Dark Side of the Flags", Contemporary Art Fair, İstanbul
2009 "İlk Sergi", PLAY Studio, İstanbul
2010 – 2012 "Küçük Galeride Büyük Resimler", Galeri ODA, İstanbul
2012 – 2013 "YOROZLU: Zor Yolu", Galeri ODA, İstanbul

Solo Group Exhibitions:

1950 – 2000 Modern ve Ötesi, SantralİSTANBUL, İstanbul
2005 "İki Direnişçi", Atatürk Kültür Merkezi,
rh+ Sanat Organizasyonu, İstanbul
2007 – 2008 Modern Deneyimler, İstanbulMODERN, İstanbul
2008 Made in TURKEY, 1978'den 2008'e Türk Sanatçıların
Konumları, Frankfurt, Almanya
2010 Mardin I. Uluslararası Resim Sempozyumu, Mardin
2011 Mardin II. Uluslararası Resim Sempozyumu, Mardin

Selected Bibliography:

1999 "GADADA", Şenol YOROZLU; Manifesto, İstanbul
2000 "KAFTAN KİM?", Haşim Nur Gürel; "YOROZLU Soruyor:
KAFTAN KİM?", Kataloğ, İstanbul
2001 "YEŞİL", Şenol YOROZLU; Manifesto, İstanbul
2003 "Hoşçakal İSTANBUL", Melishan DEVRİM; "İKAROS'un
Düşü ve Düşüşü", Şenol YOROZLU; Ş.art, Kataloğ, İstanbul
2005 "İki Direnişçi", Kaya ÖZSEZGİN; "Sahte ve Ütopik –
CENNET'in – Masum Kurbanlarına Ağıt ve CAN'a Saygı
Sergisi, Şenol YOROZLU; "Beyaz Yazı ve Yolculuk için",
Yavuz TANYELİ; "Kutsal Orman", Kataloğ, İstanbul
2006 "OSMANLI 2005", Şenol YOROZLU, Kataloğ, İstanbul
2006 "YOROZLU MMVI", Haşim Nur Gürel, "YOROZLU ve Dili",
Kataloğ, İstanbul
2006 "YOROZLU", Nilgün YÜKSEL; Aykırının Ressamı: Onulmaz
Bir Muhalif... Hınzır Bir Muhalif... Muhalif...", Metin
KAYGALAK; "Kutsal'ın Bildiği...", Kitap, Fatih CENİKLİ
Koleksiyonu, İzmir
2007 "YOROZLU VAV", Suat Hayri KÜÇÜK; "Kökten Özgürlükçü
Direniş Sanatı", Kataloğ, İstanbul
2008 "Görme Kılavuzu", Hasip AKGÜL, II. Baskı,
Duvar Yayınları, Kitap, İzmir
2010 – 2011 "Şenol YOROZLU, Can AYTEKİN, Fatih CENİKLİ,
Sorular (ım)", Kataloğ, İstanbul
2012 – 2013 "Şenol YOROZLU", Can AYTEKİN,
"YOROZLU ve ZOR YOLU", Kataloğ, İstanbul

k o

l e k

o i u

a i

y o

K S S G J J J Y H

a . e r

l e

L I I U I K

r . i o n i s

Ma. C o n g i s

U I P T I K

I s

v e

H o l

Ma. M u r a t

Y U R U T U T A N

E i

l

e k i n

2012

y-r 32